

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IŠVADOS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 53 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1507

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gegužės 4 d. sprendimo Nr. SV-S-481 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą ir vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2022 m. gegužės 5 d. rezoliucija Nr. S-1312, pateikti Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSĮ) Nr. XI-242 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1507 (toliau – Įstatymo projektas) projektą, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1507“ projekto (toliau – Nutarimo projektas) patikslintą teikimą.

Nutarimo projektu nepritariama Įstatymo projektui, pateikiant nepritarimo argumentus. Pažymėtina, kad studentai praktiką atlieka pagal studijų programas, kurioms įgyvendinti, vadovaujantis MSĮ 4 straipsnio 25 dalimi, numatomi visi reikalingi ištekliai, įskaitant ir finansinius. Atkreiptinas dėmesys, kad studentų praktika yra studijų programos dalis, todėl negali būti prilyginama darbo santykiams, kai už darbą apmokama Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka. Studentai, atliekantys praktiką, negali būti prilyginami atitinkamose darbo vietose dirbantiems asmenims. Studentai, atliekantys praktiką, neturi visų reikiamų kompetencijų, žinių, įgūdžių ir gebėjimų konkrečiai pareigybei nustatytoms funkcijoms atlikti. Studentų praktikos paskirtis nėra teikti pridėtinės vertės turinčias funkcijas konkrečiai pareigybei, bet sudaryti sąlygas studentui įgyti praktinių įgūdžių su jo studijų programa susijusioms galimo darbo funkcijoms bei įgyti pirminės darbo patirties. Taip pat pažymėtina, kad, priėmus Įstatymo projektą, galėtų susidaryti situacija, kai valstybės ir savivaldybių įmonės, įstaigos, organizacijos, taip pat kitos viešąsias paslaugas teikiančios įmonės, įstaigos ir organizacijos ims vengti priimti studentus į praktiką dėl imperatyvaus reikalavimo, kad visais atvejais ši praktika būtų apmokama, nes atsirastų papildomų lėšų poreikis praktiką atliksiančio studento darbo vietai parengti bei praktikos vadovo darbui apmokėti. Be to, priimtas Įstatymo projektas galėtų sukurti precedentą ir kitų švietimo įstaigų, pvz., profesinio mokymo, mokiniams reikalauti praktikos apmokėjimo. Svarbu pažymėti ir tai, kad ir šiuo metu studentas turi galimybę būti įdarbintas pagal darbo sutartį ir už darbą gauti atlygį Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka, o aukštoji mokykla studento įgytą patirtį gali įskaityti kaip atliktą praktiką, suteikusią studentui galimybę papildyti teorinį mokymąsi su karjera susijusia patirtimi.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projektui įgyvendinti reikėtų papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kurių poreikio nebūtų galima tiksliai apskaičiuoti, nes studijų

programų, praktikų pobūdis, trukmė, kt. yra labai skirtingi, todėl nepakaktų pagrindimo tinkamai argumentacijai. Be to, net ir preliminarium lėšų poreikiui apskaičiuoti pririktų atlikti analizę apie kelerių pastarųjų metų studentų praktikos vietas, studentų, kuriems aukštoji mokykla darbą įskaitė kaip praktiką, skaičių, duomenis, kokioms pareigoms studentai buvo įdarbinti ir kokį vidutinį atlygį gavo.

Nutarimo projektas buvo išsiųstas suderinti su institucijomis: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Valstybiniu studijų fondu, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos studentų sąjunga, Vilniaus universiteto Studentų atstovybė.

Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija pastabų neturėjo (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija nuomonę pateikė darbo tvarka). Energetikos ministerija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Vilniaus universiteto Studentų atstovybė pastabų nepateikė. Valstybinio studijų fondo pasiūlymai suderinti darbo tvarka. Į Teisingumo ministerijos pastabas iš esmės atsižvelgta. Į Lietuvos studentų sąjungos pastabas atsižvelgta iš dalies.

Tarpinstitucinio pasitarimo, vykusio 2022 m. rugpjūčio 2 d., metu nutarus, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, atsižvelgdama į pasitarime išsakytas pastabas dėl studentų praktikos viešajame sektoriuje teisinio reglamentavimo, sprendžiant klausimą dėl jų darbo apmokėjimo sąlygų ir tvarkos, kartu su suinteresuotomis institucijomis aptars ir pateiks siūlymus dėl galimo šios nuostatos įgyvendinimo ir kad turėtų būti ieškoma sprendimų rengiamuose valstybės tarnybos reformos teisės aktų projektuose numatyti sąvoką *studento stažuotojo pareigybė*, darbo tvarka klausimas dar kartą buvo aptartas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SADM), Finansų ministerijos (toliau – FM), Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) atstovais.

Pažymėtina, kad SADM jokių naujų pasiūlymų / pastabų Nutarimo projektui neturėjo ir laikosi nuomonės, kad studentų praktika negali būti prilyginama darbo santykiams, kai už darbą apmokama Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka. Studentai, atliekantys praktiką, negali būti prilyginami atitinkamose darbo vietose dirbantiems asmenims. FM nuomone, siekiant sužinoti papildomų lėšų poreikį, pririktų aiškių ir pagrįstų skaičiavimų, o tokių pateikti nebūtų galima. Be to, net ir preliminarium lėšų poreikiui apskaičiuoti pririktų atlikti analizę apie kelerių pastarųjų metų studentų praktikos vietas; studentų, kuriems aukštoji mokykla darbą įskaitė kaip praktiką, skaičių; duomenis, kokioms pareigoms studentai buvo įdarbinti ir kokį vidutinį atlygį gavo. VRM nuomone, praktikų apmokėjimo klausimui įtraukti į Valstybės tarnybos įstatymo projektą pririktų išsamaus šio instituto mechanizmo apsvaistymo ir suderinimo su suinteresuotomis institucijomis. Be to, kadangi valstybės tarnyba yra tik maža viso viešojo sektoriaus dalis, manoma, kad tikslinga keisti ne Valstybės tarnybos įstatymą, o kitus įstatymus, pvz., Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymą. Pažymėtina, kad statistikos apie viešajame sektoriuje / valstybės tarnyboje praktiką atlikusius studentus: kiek studentų (iš universitetų ar kolegijų), studijuojančių bakalauro, magistro studijose, buvo įdarbinti, kokiam laikotarpiui, kokioms pareigoms, kokio dydžio vidutinis atlygis už darbą jiems buvo paskirtas, kitos informacijos, kuri šiuo atveju būtų tinkama, pagrindžiant praktikantų darbo apmokėjimo ar neapmokėjimo tikslingumą, neturime; statistiniai duomenys apie praktikantus valstybės ir savivaldybių sektoriuje nerenkami.

Nutarimo projektas patikslintas pagal 2022 m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės ir Teisės grupės išvadas. Tarpinstituciniame pasitarime, vykusiam 2022 m. spalio 25 d., Nutarimo projektui pritarta.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projektui numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektui įgyvendinti valstybės biudžeto asignavimų nereikės.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Su visuomene konsultuojamasi, Nutarimo projektą skelbiant Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė, tel. (8 5) 219 1176) Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėsiene (tel. 8 664 43 688, el. p. Giedre.Pacesiene@smsm.lt) vyriausioji specialistė Salvinija Petrulytė (tel. 8 661 09 875, el. p. Salvinija.Petrulyte@smsm.lt).

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

Salvinija Petrulytė, tel. +370 661 09 875, el. p. Salvinija.Petrulyte@smsm.lt